

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 maja 2019 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w składzie:

Przewodniczący:	SSO Ewa Malinowska
Protokolant:	Stażysta Joanna Nande

po rozpoznaniu w dniu 21 maja 2019 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania **A. H.**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o ustalenie opłaty z tytułu koncesji

na skutek odwołania od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 18 listopada 2016 r. Nr (...)

I. oddala odwołanie;

II. zasądza od A. H. (...) w Ł. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 720 (siedemset dwadzieścia) zł z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Ewa Malinowska

Sygn. akt: XVII AmE 30/17

UZASADNIENIE

Decyzją z 18 listopada 2016 r. (znak: (...)) Prezes Urzędu Regulacji Energetyki - działając na podstawie art. 34 ust. 1 w związku z art. 30 ust. 1 ustawy z 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (dalej: PE) oraz w związku z § 4 ust. 3 i § 6 ust. 4 w związku z ust. 1-3 rozporządzenia Rady Ministrów z 5 maja 1998 r. w sprawie wysokości i sposobu pobierania przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki corocznych opłat wnoszonych przez przedsiębiorstwa energetyczne, którym została udzielona koncesja - po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie obliczenia opłaty koncesyjnej ustalił dla A. H. (...) opłatę należną z tytułu koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie Obrót paliwami ciekłymi w tym gazem płynnym-LPG, udzielonej decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z 10/03/2011, znak: (...)na kwotę 5 975 zł.

(decyzja, k 3-5).

Koncesjonariusz wniósł w przepisany termin odwołanie od powyższej decyzji, zaskarżając ją w całości i wnosząc o jej uchylenie w całości. Wobec decyzji podniesiono zarzut niezgodności z prawem działanie Prezesa Urzędu

Regulacji Energetyki polegające na zadaniu zapłaty opłaty rocznej z tytułu zrealizowanego obrotu paliwami ciekłymi w podwójnej wysokości za rok 2011. (odwołanie, k. 6 - 10)

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki w odpowiedzi na odwołanie wniósł o oddalenie odwołania, przeprowadzenie dowodu z dokumentów zgromadzonych przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki w toku przedmiotowego postępowania administracyjnego – na okoliczność prawidłowości zaskarżonej decyzji oraz dowodu z dokumentu, tj. decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 10 marca 2011 r. na okoliczność treści tej decyzji i zasadności wniesienia przez A. H. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą A. H. (...) na rachunek Urzędu Regulacji Energetyki pierwszej opłaty koncesyjnej od koncesji udzielonej ww. decyzją. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wniósł ponadto o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

(odpowiedź na odwołanie, k. 17-22).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powód A. H. prowadził działalność koncesjonowaną polegającą na obrocie paliwami ciekłymi w tym gazem płynnym LPG od 2001 r. i corocznie uiszczał opłatę koncesyjną.

(okoliczność niekwestionowana)

W dniu 07 lutego 2011 r. do Prezesa URE wpłynął wniosek A. H. (...), o udzielenie koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie obrotu paliwami ciekłymi w tym gazem płynnym-LPG. . W wyniku rozpoznania powyższego wniosku, na mocy decyzji Prezesa URE z 10 marca 2011 r., A. H. (...) uzyskał koncesję na obrót paliwami ciekłymi w tym gazem płynnym – LPG.

dowód: decyzja znak: (...), k. 24-27 akt sądowych.

Prezes URE pismem z 04 maja 2016 r. wezwał A. H. (...) do wniesienia opłaty z tytułu udzielonej koncesji na obrót paliwami ciekłymi - w terminie 14 dni wraz z odsetkami.

W odpowiedzi, udzielonej w piśmie z 10 maja 2016 r., koncesjonariusz odmówił uiszczenia opłaty i przedstawił negatywne stanowisko co do żądania uiszczenia opłaty. Koncesjonariusz wskazał, że opłata za rok 2011 została uiszczona w wysokości 5975 zł.

dowód: Wezwanie do wniesienia opłaty z tytułu udzielonej koncesji na obrót paliwami ciekłymi, 1akt admin.; pismo koncesjonariusza z 10.05.2016 r., k. 3 akt admin.

W związku ze stanowiskiem prezentowanym przez A. H. (...), Prezes URE pismem z 21 lipca 2016 r. zawiadomił tego przedsiębiorcę o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie obliczenia opłaty z tytułu koncesji. Pismem z dnia 01 sierpnia 2016 r. koncesjonariusz podtrzymał negatywne stanowisko w sprawie.

dowód: Zawiadomienie o wszczęciu postępowania, k. 9 akt admin.; pismo koncesjonariusza z 01.08.2016 r., k. 11-12 akt admin.

W roku 2010, tj. w roku poprzedzającym udzielenie koncesji z 10 marca 2011 r., A. H. (...) uzyskał przychody w zakresie działalności objętej koncesją w wysokości 14 937 044,00 zł.

dowód: Formularz uiszczenia opłaty z tytułu uzyskania koncesji, k. 14 akt admin.,

W dniu 18 listopada 2016 r. Prezes URE wydał, zaskarżoną w niniejszym postępowaniu sądowym, decyzję w sprawie obliczenia opłaty koncesyjnej należnej za rok 2011 z tytułu koncesji udzielonej decyzją z 10 marca 2011 r.

Powyżej opisany stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie wskazanych wyżej dokumentów znajdujących się w aktach sprawy. Dokumenty nie były przez strony kwestionowane, jak też Sąd nie znalazł podstaw by wiarygodność tych dokumentów podważyć.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie podlegało oddaleniu.

Zgodnie z art. 34 ust. 1. ustawy z 15 czerwca 2012 r. Prawo energetyczne (dalej: PE), **w brzmieniu tego przepisu aktualnym na datę wydania zaskarżonej decyzji**, przedsiębiorstwa energetyczne, którym została udzielona koncesja, wnoszą coroczne opłaty do budżetu państwa, obciążające koszty ich działalności.

Zasady, wysokość i sposób obliczania opłaty koncesyjnej reguluje rozporządzenie Rady Ministrów z 5 maja 1998 r. w sprawie wysokości i sposobu pobierania przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki corocznych opłat wnoszonych przez przedsiębiorstwa energetyczne, którym została udzielona koncesja (Dz.U. nr 60 poz. 387, z późn. zm.; dalej: rozporządzenie).

Opłaty, o których mowa, są opłatami o charakterze administracyjnym. W razie niedotrzymania przez przedsiębiorstwo energetyczne terminu, o którym mowa w ust. 1 ustawy, Prezes URE dokonuje obliczenia opłaty. Opłaty koncesyjne są wnoszone do budżetu państwa, stanowiąc dochód tego budżetu. Należą one do opłat, do których ustalenia lub określenia uprawnione są organy inne niż organy podatkowe.

Zakwalifikowanie opłat koncesyjnych w taki sposób skutkuje tym, iż zgodnie z art. 2 § 2 ordynacji podatkowej do opłat tych stosuje się przepisy działu III ordynacji podatkowej „Zobowiązania podatkowe”. Zgodnie z powyższym, do realizacji przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki zadań, wynikających z konieczności egzekwowania realizacji obowiązku sformułowanego w art. 34 PE, stosuje się przepisy ordynacji podatkowej w zakresie takim jak: powstanie zobowiązania oraz jego wygaśnięcie, naliczanie odsetek za zwłokę, jak również ulgi w spłacie opłaty koncesyjnej, przedawnienie zobowiązania wynikającego z art. 34 PE, nadpłata opłaty koncesyjnej oraz prawa i obowiązki następców prawnych oraz podmiotów przekształconych (za: Muras Zdzisław (red.), Swora Mariusz (red.), Prawo energetyczne. Tom II. Komentarz do art. 12-72, wyd. II Opublikowano: WK 2016).

Jak wynika z § 1 ust. 1 i 2 ww. rozporządzenia z 5 maja 1998 r., wysokość corocznej opłaty wnoszonej przez przedsiębiorstwo energetyczne, któremu została udzielona koncesja, stanowi iloczyn przychodów przedsiębiorstwa energetycznego uzyskanych ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług) lub towarów w zakresie jego działalności objętej koncesją, osiągniętych w roku poprzedzającym ustalenie opłaty, oraz współczynników opłat określonych tabelą stanowiącą załącznik do rozporządzenia. Zgodnie z § 4 ust. 1 rozporządzenia, opłatę wnosi się w terminie do 31 marca każdego roku. Ustawa Prawo energetyczne statuuje zatem coroczny obowiązek uiszczenia opłaty koncesyjnej, który powstaje 1 stycznia każdego roku, a rozporządzenie określa termin jej płatności.

Podkreślić należy, iż opłata ta jest uiszczana w związku z przyznaniem praw wynikających z treści koncesji, to jednak nie odnosi się ona do faktycznego wykonywania działalności koncesjonowanej, lecz do hipotetycznej możliwości jej wykonywania, na co wskazuje moment jej uiszczenia (tj. z góry za cały rok) oraz oderwanie wartości opłaty od faktycznie zrealizowanych w danym roku obrotów i ustalenie jej na podstawie obrotu z roku poprzedniego. Opłata ta nie jest świadczeniem przedsiębiorstwa energetycznego, które wnosi ono proporcjonalnie do okresu, w którym korzysta z udzielonej mu koncesji. Stanowi wprawdzie w pewnym sensie swoistą cenę za prawo prowadzenia działalności koncesjonowanej, ale nie jest ustalana w wysokości proporcjonalnej do okresu ważności koncesji, ani też nie pozostaje w związku z realnie osiąganym przychodem w roku, w którym powstał obowiązek uiszczenia opłaty. Dlatego, zdaniem Sądu, opłata koncesyjna stanowiąc jednorazową opłatę za wykonywanie działalności w danym roku kalendarzowym nie podlega także stopniowemu wykorzystaniu i nie może być ustalana proporcjonalnie do okresu w danym roku, w którym działalność faktycznie była wykonywana. Stanowisko takie było wielokrotnie prezentowane w orzecznictwie (np. w wyroku tutejszego SOKiK w sprawie o sygn. akt XVII AmE 52/15).

Natomiast według § 4 ust. 3 rozporządzenia, w terminie określonym w ust. 2 (tj. w ciągu 30 dni od dnia wydania koncesji) pierwszą opłatę wnosi także przedsiębiorstwo energetyczne, któremu udzielono koncesji na wniosek, jeżeli w roku poprzedzającym udzielenie koncesji uzyskało przychody ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług) lub towarów w zakresie działalności objętej tą koncesją.

Przepisy § 4 ust. 1 i ust. 3 rozporządzenia dotyczą więc dwóch różnych rodzajów opłat, mianowicie, w pierwszym przypadku – corocznej opłaty koncesyjnej wnoszonej do 31 marca każdego roku następującego po roku, w którym udzielono koncesji, a w drugim przypadku – pierwszej opłaty, uiszczanej w ciągu 30 dni od dnia wydania koncesji na wniosek przedsiębiorcy.

Zgodnie z § 6 rozporządzenia: 1. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, w razie stwierdzenia, że opłata została obliczona w sposób nieprawidłowy, wzywa przedsiębiorstwo energetyczne do ponownego jej obliczenia w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania.

2. W razie niedotrzymania przez przedsiębiorstwo energetyczne terminu, o którym mowa w ust. 1, lub gdy opłata ponownie została obliczona w sposób nieprawidłowy - Prezes Urzędu Regulacji Energetyki dokonuje obliczenia opłaty.

3. Po dokonaniu obliczenia, o którym mowa w ust. 2, przedsiębiorstwo energetyczne wnosi niezwłocznie należną kwotę albo Prezes Urzędu Regulacji Energetyki zwraca nadpłaconą kwotę.

4. Przepisy ust. 1-3 stosuje się odpowiednio, w razie niewniesienia opłaty w terminie określonym w § 4.

W ocenie Sądu Okręgowego, na gruncie niniejszej sprawy należało uznać, iż na podstawie jednoznacznie ciążył obowiązek wniesienia opłaty (tj. pierwszej opłaty) w związku z uzyskaniem koncesji na obrót paliwami ciekłymi, udzielonej decyzją z 10 marca 2011 r. Opłata ta winna być uiszczona w ciągu 30 dni od dnia wydania koncesji. Powód wypełnił przesłanki określone w § 4 ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 maja 1998 r., ponieważ złożył wniosek o udzielenie mu koncesji na obrót paliwami ciekłymi, uzyskał decyzję o udzieleniu mu tej koncesji, prowadził przed wydaniem przedmiotowej decyzji działalność w zakresie obrotu paliwami ciekłymi oraz uzyskał z tej działalności przychód, który stanowił podstawę obliczenia opłaty koncesyjnej. Z przedmiotowego obowiązku nie zwalnia powoda uiszczenie opłaty rocznej od koncesji udzielonej decyzją z 6 kwietnia 2001 r. W niniejszej sprawie – wbrew twierdzeniom powoda – nie mamy do czynienia z bezzasadnym ustaleniem opłaty należnej z tytułu koncesji, a tym samym z podwójnym naliczeniem opłaty koncesyjnej przez organ, ponieważ opłaty te uiszczane są z dwóch różnych tytułów. Bezspornym jest, że powód uiszczył opłatę coroczną, stosownie do art. 34 PE w zw. z § 4 ust. 1 rozporządzenia, natomiast zaskarżona decyzja dotyczy obowiązku uiszczenia pierwszej opłaty, w oparciu o art. 34 PE w zw. z § 4 ust. 3 rozporządzenia.

Nadto, należy zauważyć, że powodowy przedsiębiorca, prowadzący działalność koncesjonowaną, miał możliwość wystąpienia w trybie art. 39 PE o przedłużenie ważności koncesji. Warunkiem skorzystania z tego uprawnienia jest złożenie wniosku o przedłużenie ważności koncesji nie później niż 18 miesięcy przed jej wygaśnięciem. Termin ten ma charakter materialnoprawny, a jego niezachowanie powoduje, że przedsiębiorca nie może skorzystać z uprawnienia do przedłużenia ważności koncesji przewidzianego w tym przepisie. W przypadku niezachowania przez koncesjonariusza terminu przewidzianego dla złożenia wniosku o przedłużenie ważności koncesji i konieczności wystąpienia o wydanie nowej koncesji, sytuacja koncesjonariusza będzie zatem tożsama z sytuacją przedsiębiorcy ubiegającego się o wydanie koncesji po raz pierwszy. W każdym ze wskazanych przypadków wydanie decyzji udzielającej koncesji będzie wymagało od podmiotu zainteresowanego spełnienia przesłanek zawartych w art. 33 PE, jak również uiszczenia opłaty koncesyjnej.

Wobec tego fakt, iż powód nie skorzystał z przewidzianego przez przepisy Prawa energetycznego uprawnienia do przedłużenia ważności posiadanej przez niego koncesji na obrót paliwami ciekłymi, lecz wystąpił o udzielenie mu nowej koncesji, przesądza o obowiązku uiszczenia opłaty również od „nowej” decyzji koncesyjnej (tj. pierwszej opłaty). Abstrahując od tego, czy wniosek o wydanie nowej decyzji mógłby stanowić wniosek o przedłużenie obowiązującej

koncesji, należy stwierdzić, że powód nie zachował wymaganego przepisami 18-miesięcznego terminu na wystąpienie z tego rodzaju wnioskiem, skoro poprzednia koncesja z 6 kwietnia 2001 r. obowiązywała do 11 kwietnia 2011., a wniosek Koncesjonariusza o udzielenie koncesji wpłynął do Prezesa URE 07 lutego 2011 r. Oczywistym jest zatem, że w danym przypadku doszło do przekroczenia 18-miesięcznego, materialnoprawnego terminu.

Mając na uwadze to, że powód nie wniósł w określonym przepisami prawa terminie pierwszej opłaty od koncesji udzielonej decyzją Prezesa URE z 10 marca 2011 r., Sąd uznał, że pozwany miał podstawy do zastosowania przepisów § 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 maja 1998 r. Przy czym, należy odnotować, że powód nie kwestionował wysokości opłaty ustalonej zaskarżoną decyzją, a jedynie podstawę do jej wymierzenia.

Tym samym, zarzuty sformułowane przez Koncesjonariusza nie zasługują na uwzględnienie.

Z tych wszystkich względów, na podstawie art. 479⁵³ § 1 k.p.c., Sąd Okręgowy orzekł jak w punkcie 1 sentencji wyroku.

O kosztach postępowania rozstrzygnięto, zgodnie z wyrażoną w art. 98 § 1 k.p.c., zasadą odpowiedzialności za wynik procesu przyjmując, że powód - jako przegrywający sprawę – zobowiązany jest do zwrotu Prezesowi URE kosztów procesu, na które złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika procesowego w wysokości 720 zł, ustalone w oparciu o § 14 ust. 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

SSO Ewa Malinowska